

uit het *Judendurchgangslager* meetellen – wellicht vierduizend mannen en achtduizend vrouwen en jonge kinderen. Dit geeft een totaal aan gevangenen dat in de buurt komt van de acht-en-twintigduizendtweehonderd: omstreeks achttienduizendzeshonderd mannen en omstreeks negenduizendzeshonderd vrouwen en jonge kinderen. Van de ca. twaalfduizend Joden zijn in het kamp bijna honderd overleden en van de ca. vijftienduizendtweehonderd overige gevangenen ca. tweehonderdvijf-en-tachtig – wij rekenen daarbij de vele honderden gefusilleerden niet mee en evenmin zeven-en-twintig Belgische illegale werkers die, in drie groepen, in september en oktober '43 in Vught opgehangen werden: de eerste keer waarbij in ons land voor de executie van tegenstanders van het Naziregime (de betrokkenen waren door Duitse militaire rechtbanken in België ter dood veroordeeld) gebruik gemaakt werd van de galg. Zo geheim mogelijk! De galg stond niet in het kamp-zelf opgesteld, zelfs niet op de binnenplaats van de bunker, maar in een bos buiten de omheining.

De totale kampbevolking van Vught heeft uiteraard in de bijna negentien maanden waarin het kamp bestaan heeft, sterk gefluctueerd, waarbij dan nog bedacht moet worden dat van de lente van '43 af enkele duizenden gevangenen uit het *Schutzhaft*- en het *Judendurchgangslager* buiten het kamp verbleven, nl. in diverse *Aussenkommandos*. In totaal bevonden zich in Vught medio augustus '44 ruim tweeduizend gevangenen; de driehonderd gijzelaars onder hen zijn, op een kleine groep na die naar Amersfoort gebracht werd, begin september '44 vrijgelaten, maar alle *Schutz*- en *Polizeihäftlinge* (hun aantal was door de komst van o.m. enkele honderden Franse en Belgische gevangenen belangrijk gegroeid) zijn in de 'Dolle-Dinsdag'-crisis van die dagen naar Duitsland afgevoerd: ca. tweeduizendachthonderd mannen naar Sachsenhausen, ruim zeshonderdvijftig vrouwen naar Ravensbrück.

Er zijn ook voordien uit Vught transporten geweest naar de concentratiekampen, steeds louter van *Schutzhäftlinge*: in diverse kleine transporten verdwenen ca. zestig gevangenen naar Sachsenhausen, in twee transporten tweehonderdtwintig naar Neuengamme (van wie honderdzestig rechtstreeks naar een van de *Aussenkommandos* van dat concentratiekamp gevoerd werden: Fallersleben) en dan was er tenslotte op 24 mei '44 één groot transport naar Dachau waarmee zeshonderdvijf-en-vijftig gevangenen uit het kamp Vught verdwenen.

De meeste van die gegevens verstrekten wij al aan het slot van het vorige hoofdstuk. Hier willen wij onderstrepen dat al deze transporten in de periode lente '43-lente '44 grote bezorgdheid wekten bij de achterblijvende *Schutzhäftlinge*: zouden zij óók op transport gesteld worden? Zouden zij óók uit Nederland verdwenen zijn wanneer daar straks (dat was de verwachting